

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 5. junija 1928.

Telefon št. 2552.

STEV. 66.

Otvoritev VIII. Ljubljanskega velesejma.

Kljub slabemu, deževnemu vremenu bo prošla sobota zapisana v zgodovini slovenskega gospodarstva med lepimi in svetlimi dnevi. Osmič smo praznovali veliki praznik dela, na katerega sme s ponosom gledati cela Slovenija. Že živahno vrvenje zadnjih dni neposredno pred otvoritvijo, dotok tu- in inozemskih trgovcev, vse je kazalo na to, da tudi letošnja prireditve ne zaostane za prejšnjimi, da bo naš velesejem tudi to pot nudi naši javnosti, pa tudi inozemstvu, krasno revijo naše produkcije, lepo sliko vztrajnosti, žilavosti in marljivosti našega gospodarskega delavca, ki ostavi na gledalca vtis, kakor ga ima po prečitavanju preglednega gospodarskega dela, ki vsebuje opis in slike celokupnega našega gospodarskega življenja.

Tudi že po površnem pregledu velesejma dobiš nehote utis, da je število inozemskih razstavljalcev letos veliko, mnogo večje kot kdaj prej. Dasi bi želeli in bi bilo po pravici tudi pričakovati, da se bo tudi število domačih razstavljalcev vsaj v istem razmerju pomnožilo, nas mora vendar tudi to dejstvo razveseliti, saj vidimo v tem vsekakor najboljši dokaz o zaupanju, ki ga imajo inozemski poslovni krogi ne samo do našega velesejma, ki je pridobil s tem popolnoma mednarodno obilje, ampak tudi do naših gospodarskih razmer, ki se konsolidirajo in utrjujejo. Če se število domačih razstavljalcev, dasi so bili vsi prostori že 14 dni pred otvoritvijo do zadnjega oddani, vsaj na videz ni povečalo, zato se je pa kolosalno dvignila kvaliteta razstavljenega blaga, ki služi v resničen ponos domačemu delu. Zlasti velja to za dela mizarjskih strok, ki so vsa brezizjemno, od koje do koje, predmet vsestranskega priznanja in hvale. Kakor je s kvaliteto razstavljenih del zagotovljen velik moralni uspeh cele prireditve, tako je tudi že danes gotovo, da ne izostane materielni uspeh za posamezne razstavljalce in kdor pojde za sejske dni mimo vseh razstavljenih izdelkov domačih rok in ne bo gledal vse to samo s površnim očesom radovedneža, temu se mora vzbuditi v srečo ono prijetno čuvstvo, ona notranja zavest in prepričanje, da se razmere pri nas konsolidirajo, da gospodarsko napredujemo, da hočemo napredovati in da leži v tem najvarnejše poročilo, da tak narod ne more propasti!

Toda tudi do takega razmaha ne bi moglo priti, da nismo imeli spretnih rok, ki so znaše dati celi tej ustanovi široko zasnovanje in koncepcijo velikih mednarodnih sejskih prireditev. Tako gre odkrito priznanje velezaslužnemu predsedniku velesejma g. F. Bonaču in spretnemu organizatorju ravnatelja g. M. Dularju.

Ze kmalu po devetih so se začeli zbirati pred velesejskimi uradnimi prostori odlični gosti, zastopniki inozemskih držav, državnih oblastev ter predstavniki naših gospodarskih in kulturnih korporacij in organizacij. Med drugimi so bili gg. minister za kmetijstvo Svetozar Stanković, zastopnik zunanjega ministra dr. Predić, divizijski general Nedić, kot zastopnik Nj. Vel. kralja, ljubljanski veliki župan dr. Fran Vodošček, mariborski veliki župan dr. Fran Schaubach, predsednika obeh oblastnih odborov

dr. Marko Natlačen in dr. Josip Leskovar, mestni župan dr. Puc, predsednik Zbornice TOI Ivan Jelačin ter gen. tajnik dr. Fran Windischer in tajnik Ivan Mohorič, zastopnik univerze dr. Šmalc, finančni delegat dr. Rupnik, zastopnik promet. ministrstva ravnatelj Knežević, vsi konzularni zastopniki iz Ljubljane ter številni iz Zagreba in Beograda, mnogo zastopnikov domačih kulturnih, sportnih, prosvetnih in dr. organizacij.

Slovesnost je otvoril predsednik velesejma g. F. Bonač, ki je pozdravil goste in navzoče zastopnike ter nato naglasil:

Imenom predsedstva Ljubljanskega velesejma Vas, velecenjena gospoda, ob slavnostni otvoritvi VIII. Ljubljanskega velesejma, kar najpristrčneje pozdravljam.

Ljubljana je s svojimi velesejmi pokazala, da hoče obdržati sloves žarišča slovanske kulture in gospodarske inicitivnosti. Moralni kakor tudi praktični uspehi naših velesejmov nas vzpodbujajo, da ji ta sloves ohranimo tudi za naprej. Naše narodno, kulturno in gospodarsko življenje še dolgo ne bo moglo pregrešati tako važne institucije kot je Ljubljanski velesejem. On združuje razmetane gospodarske sile v močno enotno vrsto, je predstavnik naše življenske sile in kot tak porok, da je pred nami bodočnost svetlejša od preteklosti in boljša mimo sedanosti. Ljubljanski velesejem pogloblja gospodarske odnose med posameznimi pokrajinami, vpliva pozitivno na medsebojno trgovino in pospešuje zdravo tekmovanje med izdelki domačih tvornic in onimi iz tujine. Kakor zdravo drevo je pognala naša institucija nove korenike. Pritegnila je k sebi kmetijsko gospodarstvo in dala pobudo in sama pomagala organizirati pestre razstave naše umetnosti, higijene in sporta. Velesejem pa tudi dviga državljansko in stanovsko zavest. Ob pogledu na tu zbrano in razstavljen delo neštevilih pridnih rok se v nas utrjuje vera, da čaka državo in narod s pridnimi in umnimi sinovi-delavci lepa bodočnost. Da si skujemo to lepšo bodočnost, je naša resna volja. Na državni upravi pa je, da nas v tem nad vsem rodoljubnem stremljenju podpira z močro ekonomsko in finančno politikom.

Iskreno nas veseli, da je tudi naša oblastna samouprava pokazala popolno razumevanje za važnost naše institucije. Naj bo na tem mestu izrečena oblastnima odboroma ljubljanske in mariborske oblasti pristrčna zahvala za dobrohotno pozornost in gmotno podporo, ki sta jo naklonila Ljubljanskemu velesejmu.

Castita gospoda! Dragi nam gostje! Ne težeč za nikakim materijalnim in moralnim dobičkom si prireditelji Ljubljanskega velesejma ne želimo večjega zadoščenja, nego to, da bi razstava dosegla svoj namen in končala s častnim uspehom za naše gospodarstvo in naše kulturno življenje. Da se bodo te naše nade izpolnile, nam jamči živ interes, ki ste ga izkazali Ljubljanskemu velesejmu s tem, da ste se v mnogobrojnem številu odzvali našem vabilu. Izrekam vsem svojo najtoplejšo zahvalo in dobrodošlico, ki jo vezem po starem slovanskem običaju z željo, da bi se prav po domače počutili med nami.

Posebno iskreno mi je čast pozdraviti g. Ministra za kmetijstvo in vode Svetozarja Stankovića. V zadoščenje nam je,

da je kraljeva vlada odredila k otvoritveni svečanosti svojega člana ter s tem dokumentirala pravo pojmovanje kulturnega in gospodarskega pomena naše prireditve.

Pristrčne pozdrave izrekam članom našega častnega predsedstva, obema gg. velikima županoma in gg. predsednikoma oblastnih odborov v Ljubljani in Mariboru.

Zahvaljujem se najudanejšje za visoki obisk vsem zastopnikom civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti in reprezentantom inozemskih držav.

Iskreno pozdravljam člane narodnega predstavništva, zastopnike ljubljanskega in mariborskega oblastnega odbora, stolnega mesta Ljubljane ter drugih občin, dalje zastopnike in gospodarje trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic ter vseh drugih gospodarskih korporacij.

V posebnem vzpodbudo pri našem delu nam pa je naklonjenost prezvišenega vladarja kralja Aleksandra I., ki je tudi letos blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad našim velesejmom. Najspoštljivejšje pozdravljam zastopnika Nj. Veličanstva g. divizijskega generala Nedića. Našemu prezvišenemu vladarju pa zakličimo živio, živio, živio!

Gospod minister! Zahvaljujoč se Vam še enkrat za visoko čast, ki ste nam jo izkazali s tem, da ste naš osebo počastili s svojim obiskom, Vas prosim najvljudneje, da blagovolite otvoriti VIII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani.

Po govoru predsednika je občinstvo vzkliknilo trikratni »Živijo« Nj. Vel. kralju, nakar je zaigrala godba državno himno.

Nato je govoril minister za kmetijstvo Svetozar Stanković, ki je svoj pozdrav zaključil z željo za čimvečji uspeh velesejma.

V imenu zunanjega ministra je pozdravil prireditve direktor trgovinsko-konzularnega odedeljenja g. dr. Predić.

Po končanih otvoritvenih formalnostih so si vsi udeleženci z ministrom g. Stankovićem na čelu ogledali velesejem. Pri obhodu so se ponovnokrat čule besede odkritega priznanja in pohvale in ni bilo dvoma, da je bil prvi utis, ki ga je napravila na obiskovalce letošnja prireditve, izredno dober.

Velesejska uprava je po pregledu velesejma povabila goste na banket, ki se je vršil ob 13. uri v Ljubljanskem klubu. Goste je pozdravil kot domačin predsednik g. Bonač, a zahvalil se mu je minister g. Stanković. Za njim so govorili tudi še direktor g. dr. Predić ter drugi gosti, med njimi zlasti zbornični predsednik g. Ivan Jelačin in zbornični gen. tajnik g. dr. F. Windischer, ki je žel za svoje izbrane besede toplo priznanje vseh navzočih.

Po banketu so si gostje ogledali zbornico TOI, a nato so se nekateri odpeljali na ogled večške papirnice, drugi na ljubljanski grad, v Tivoli i. dr.

Ljubljanska borza.

Tečaj 4. junija 1928	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22-9175	22-9775
Berlin 1 M	13-5875	13-6175
Bruselj 1 belga	—	7-94
Budimpešta 1 pengő	—	9-9260
Curih 100 fr.	1093-50	1096-50
Dunaj 1 šilling	7-9825	8-0125
London 1 funt	277-09	277-89
Newyork 1 dolar	56-71	56-91
Pariz 100 fr.	222-75	224-75
Praga 100 kron	168-10	168-90
Trst 100 lir	298-35	300-35

Za zaščito trgovskih in obrtnih obratovališč.

Pri reševanju stanovanjskega vprašanja v novem stanovanjskem zakonu so popolnoma prezrli trgovca. Vzemimo primer: Trgovec-detajlist je odprl v najemniški hiši svojo trgovino. Po dolgoletnem trudu in delu si je pridobil v okolišju svojega lokala lepo število odjemalcev. S tem ni zvišal le vrednosti svojega obrata, marveč tudi vrednost lokala. In tako nastaja vprašanje: kako pride hišni lastnik do tega, da se, ko poteče najemniška pogodba, sam naseli v tem lokalu ali ga pa da v najem drugemu najemniku, ki naj spravlja bogato žetev dolgoletnega truda in marljivosti prejšnjega najemnika? Nadalje: Ali je pravilno, da zviša lastnik ceno lokalu, od katerega je odvisna gospodarska eksistenca trgovčeva in ki mu je večsih pridobil takorekoč monopolni značaj v ondotnem okolišju, tako zelo, da je pravzaprav hišni lastnik deležen cele zvišane vrednosti lokala? Pravni razvoj v devetnajstem in dvajsetem stoletju je poleg zaščite materielne lastnine uzakonil tudi zaščito duševne lastnine. Patentno in avtorsko pravo, zgrajeni na široki mednarodni zakonodaji, ščitita delo izumitelja in umetnika tudi v gospodarskem oziru. Razventega imamo zakone proti umazani konkurenci. Zakonito se priznavajo in ščitijo gospodarske pravice, ki so si jih pridobili producenti in trgovci med svojimi odjemalci, v svojih obratnih tajnostih. Uzakonjene so pa tudi pravice nastavljenecv in trgovskih zastopnikov.

V tem oziru se je v zadnjem času začela pojavljati nova pravna misel, ki jo v Franciji, kjer je bila najprvo uzakonjena, označujejo z izrazom »propriété commerciale« (trgovska lastnina). Ali ne odgovarja torej tudi pravnemu čutu naše dobe, da ščitimo pod vidikom »propriété commerciale« tudi najemnika trgovskega lokala, najemnika gostilniških, obrtnih prostorov, da, tudi zdravnika pred nevarnostjo, da žanjejo sadove dolgoletnega gospodarskega dela drugi? Ali ni tudi v tem oziru ravnotako potreben pravičen kompromis med nedvomno pravico hišnega lastnika in najemnika, kakor med umetnikom in založnikom, med trgovcem in trgovskim potnikom, med podjetnikom in uslužbenecem?

Francoska zakonodaja, ki je prva uzakonila misel umazane konkurence, je ustvarila z zakoni z dne 30. junija 1926, z dne 22. aprila 1927 in z dne 27. marca 1928 temelje za ta interesni kompromis. In zelo je priporočati, da se tudi pri nas pričnejo animati za te zakone. Ti zakoni ščitijo trgovce in obrtnike, ki so gotovo dobo obratovali v določnem najetem lokalu, pred deložacijo ali jim pa zajamčujejo odškodnino. Predvsem predpisujejo ti zakoni, da naj v takih primerih najemnik lokala precej časa pred potekom najemniške pogodbe zaprosi lastnika obratovališča za podaljšanje pogodbe. Če lastnik obratovališča s tem ne soglaša, tedaj mora sodišče sklicati razsodišče strokovnjakov. V to razsodišče odpošlje vsaka stranka po enega zastopnika. Če gre le za višino najemnine in najemniško dobo ali za druge postranske pogoje, tedaj mora razsodišče razsojati o primernosti zahtevkov. To razsodišče ima pa tudi presojeti, je-li resna in primerna ponudba, ki jo je stavila kaka druga oseba lastniku lokala, tako da se pre-

prečijo vse navidezne ponudbe. Razsodnik določi tudi dobo nove najeminske pogodbe, ki ne sme presegati gotove dobe (devet let). Te tako določene pogoje mora najemnik sprejeti ali pa se izseliti. Če se gospodarske razmere izpremembe, morete obe strani po preteku treh let od pričetka nove najeminske pogodbe na enak način doseči izpremembo najeminske pogodbe. Seveda sme hišni lastnik zavrniti obnovitev najeminske pogodbe, če hoče on sam ali pa bližnji sorodnik vporabljati lokal ali pa če namerava prezidati hišo. Vendar pa mora dati odškodnino, če je lokal odpovedal iz namenom, da ga drugemu v najem, da drugemu najemniku poveča obratne prostore ali da se na kak drug način izogne zakonu. Zakon celo določa, da mora lastnik plačati po preteku najeminske pogodbe bivšemu najemniku odškodnino, če izvršuje v njegovem prejšnjem lokalu enak ali podoben obrat in če ima novi najemnik koristi od odjemalcev, ki jih je prevzel od prejšnjega najemnika.

To so temeljne misli francoske pravne uredbe, ki pa navaja na izvanredno detajliran način celo vrsto posameznih primerov ter ustvarja za najbolj komplicirane pravne spore pravni aparat, v katerem odločajo poklicni sodniki in redna sodišča. Za vsa vprašanja pa, pri katerih je odločilno razsojevanje o trgovskih vrednostih in obratnih običajih, imajo soditi lajski sodniki iz trgovskega stanu.

To so prvi poskusi novih zakonskih uredb v Franciji. Iz številnih novelacij razvidimo, da si še niso popolnoma na čistem, vendar pa je nepobitno dejstvo, da temelji uredba na pravi socialni misli.

Tudi pri nas so naši pridobitni krogi, trgovci in obrtniki, izražali večje ali manjše pomisleke proti novemu stanovanjskemu zakonu. Tako piše n. pr. »Obrtni vestnik« v št. 8. 1928: »Prva sta bila obrtnik in trgovec, katerih spremenjeni stanovanjski zakon ni popolnoma nič vpošteval. Nezaščiteni so obrtni lokali in nezaščiten je obrtnikovo stanovanje.« In nedvomno je, da posebno v nekaterih, predvsem obmejnih krajih zelo trpe naši trgovci radi popolne nezaščitenosti. Tu žal igrajo odločilno vlogo razna politično-strankarska, še bolj pa nacionalna nasprotstva, kar pa nikakor ni v interesu našega gospodarskega razmaha.

Nedvomno je, da se naša trgovina, pa tudi naša obrt nahajata danes v največji krizi. Če pa pride k temu še okoliščina, da sta trgovec in obrtnik glede svojega obratvališča popolnoma nesigurna in da sta, četudi sta si ustvarila v svojem okolišju lepo gospodarsko stališče, vedno v nevarnosti, da jih uniči odpoved njihovega obratvališča.

In ravno z ozirom na ta dejstva smo omenili ta novi francoski zakon, ki je dalekosežnega pomena za francosko narodno gospodarstvo. Priporočati bi bilo, da bi se tudi naši merodajni krogi oprijeli te misli »propriété commerciale« ter si jo osvojili. — R. S.

STALNA RAZSTAVA NAŠIH IZVOZNIH PREDMETOV V BERLINU.

Kakor smo že poročali, je organizirala pooblaščenca trgovinska agencija kraljevine SHS v Berlinu (Privilegierte Handelsagentur des Königreiches der Serben, Kroaten und Slovenien in Berlin C 2, Spandauerstrasse 42) posebno uvozno odelenje, ki se bo pečalo izključno s pospeševanjem in posredovanjem prodaje naših predmetov. Pri tem odelenju se organizira razstava naših proizvodov, ki se otvori 16. junija t. l. Z ozirom na važnost take prireditve bi bilo želeli, da se naši izvozniki za razstavo interesirajo in da razstavijo vzorce izvoznega blaga po možnosti s podatki glede prodajnih pogojev. Razstavo bo vzdrževala agencija na lastne stroške. O otvoritvi razstave je bilo obveščeno tudi ministrstvo trgovine in industrije in vse zbornice v naši državi.

Razširjajte »Trgovski list«!

ZVEZA TRGOVSKIH GREMIJEV IN ZADRUG ZA SLOVENJO V LJUBLJANI

vabi
na

VIII. redni letni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, 10. junija ob 10. uri dopoldan v dvorani »Sokolskega doma« v Novem mestu

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav in poročilo predsedstva.
2. Tajniško poročilo o delovanju Zveze v letu 1927/28.
3. Računski zaključek za leto 1927 in poročilo pregledovalcev računov.
4. Proračun in določitev zvezne doklade za leto 1928.
5. Razprava o predlogih gremijev in delegatov.

V slučaju nesklepčnosti se vrši po členu 11 zveznih pravil eno uro pozneje ravnočasno z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Vsak zvezni delegat se mora na zveznem zboru izkazati s poverilnico, katero mu izda gremijalno načelstvo, sicer nima pravice glasovanja.

Točna in pravočasna udeležba delegatov na občnem zboru je častna dolžnost.

Načelnik: Vilko Weixl l. r. Tajnik: Anton Podgoršek l. r.

Statistika konkurzov v mesecu maju. — Nazadovanje.

Zagrebsko društvo za varstvo kreditorjev je registriralo meseca maja 70 konkurzov napram 102 konkurzoma v istem mesecu preteklega leta. V razmerju s številom konkurzov meseca maja 1927 se je torej število konkurzov meseca maja 1928 vendar znižalo za 32 konkurzov ali za 31 odstotkov. Na posamezne pokrajine se porazdele konkurzi sledeče (številka v oklepajih znači konkurze v istem mesecu preteklega leta): Hrvatska in Slavonija 5 (12), Srbija in Črna gora 48 (65), Slovenija in Dalmacija 7 (17), Bosna in Hercegovina 2 (—), Vojvodina 8 (8). Od začetka letošnjega leta do konca maja je bilo registriranih 441 konkurzov. Napram 528 konkurzom v istem času lanskega leta znači to znižanje za 87 konkurzov ali pri-

Za poglobitev francosko-jugoslovenskih trgovinskih odnošajev.

Ravnatelj francosko-jugoslovenske trgovinske agencije v Parizu gospod France Mikolič, ki ga bodo čitalci našega lista vsaj po imenu gotovo že poznali, je prispel iz Pariza, da organizira na našem velesejmu posebno razstavo francoskih izvoznih tvrdk. S sodelovanjem uprave velesejma se mu je posrečilo namestiti svojo razstavo v posebnem, lepem paviljonu, kjer imajo domači trgovci, ki se zanimajo za uvoz v Francijo ali pa tudi za izvoz iz Francije v našo državo ugodno priliko, da v osebnem razgovoru z ravnateljem agencije g. Mikoličem upoznajo podrobno prilike na francoskem trgu, kakor tudi posamezne tvrdke, ki bi prišle v konkretnem primeru v poštev za navezovanje trgovskih stikov z nami.

V naslednjem prinašamo izkaz nekaterih francoskih tvrdk, ki so zastopane na velesejmu in ki želijo dobiti za svoje izvozne predmete na našem trgu sposobnih zastopnikov.

Tovarna namiznega orodja in srebrnin Argental, Paris—11°, 72, Boul. Beaumarchais; motorna kolesa San-Sou-Pap (najnovejši model) Etablissements de Souches & Cie, Paris—8°, 154, Boul. Haussmann; tovarna damskih in moških luksuznih čevljev Etablissements Marc Richard, Chaussures »Manon«, Paris—20°, 9, rue des Rigoles; kozmetika, parfumi in kreme Parfums Lancy, Paris—2°, 57, rue St. Anne; damsko svileni perilo in otroške oblečke Lebigre L., Paris—9°, 3-bis, rue Bleue; izdelava glavnikov in celuloznih predmetov Lehmann Freres, Paris—9°, 26, Cité Trevisé; pisalni stroji »Map« Map, Saint-Denis, (Seine) 271, Boul. Orna-

Plačevanje davkov s priznanicami o 20 % odbitku ob žigosanju kronskih bankovcev.

Za dolžni davek sprejemajo državne blagajne od dne 1. aprila 1927 namesto gotovine priznanice, ki so bile izdane za pridržanih 20% kronskih bankovcev ob njih žigosanju, ako se glase te priznanice na vsoto manjše od K 2000.—. Te priznanice se za plačevanje dolžnega davka sprejemajo samo od onih oseb in njih naslednikov, katerim so jih izdali pristojni organi, ki so vršili žigosanje in odtegljaje. Ako se glasi priznanica o 20% odbitku na vsoto, ki je višja nego dolžni davek, bo državna blagajnica za dolžni davek prevzela tudi to priznanico, a za ostanek, to je za razliko med dolžnim davkom in vsoto, na katero se glasi priznanica, izda ista državna blagajnica novo priznanico. Pogoji je seveda, da se prvotna priznanica ne glasi na vsoto večjo od 1999 K.

PRAVILNIK O INDUSTRIJSKIH PROGAIH.

Prometni minister je te dni naročil železniškim direktorjem, da ne sklepajo pogodb za porabo industrijskih tirov, dokler se ne uveljavi enoten pravilnik o porabi industrijskih tirov.

so stopili v veljavo ti predpisi. V teh primerih zapade rok za vložitve prošnji zadnjega dne tretjega meseca po objavi tega zakona, izvzemši, če ni enoletni rok, zbog katerega se je dogodila izguba pravice, že zapadel. Ker imamo v državi mnogo podjetnikov, ki so izgubili pravico na zaščito zbog zamude rokov, opozarjamo, da je vlagati take prošnje na Upravo za zaščito industrijske svojine najkasneje do 23. avgusta t. l. Prošnji je priložiti državno takso v iznosu 100 dinarjev ter vse dokaze, predpisane v § 142 b zakona o zaščiti industrijske svojine.

CARINSKA NOMENKLATURA.

Carinske tarife posameznih držav so sestavljene s tako različnih vidikov, da je tako narodno-gospodarskemu politiku kakor se veliko bolj praktiku izredno težavno, predno dožene, po kakem sistemu je tarifa sestavljena. Da se to oviro odstrani, je komite strokovnjakov po naročilu Zveze narodov izdelal enolno carinsko shemo, ki naj kot navodilo služi za vse bodoče carinske tarife. Gospodarski komite Zveze narodov je to novo carinsko nomenklaturu poslal vsem državam, da se o njej izjavijo. — Stališče našega gospodarstva napram carinski nomenklaturi je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani zavzela na podlagi izčrpnega referata zborničnega tajnika g. Mohoriča že na zadnji plenarni seji v mesecu marcu.

Memorandum pivovarjarjev.

Po zborovanju v Centrali industrijskih korporacij v Beogradu je Zveza pivovarjev dne 2. junija 1928 izročila vladi spomenico, v kateri pravi: Vsled povišanja državne trošarine, visokih železniških tarif, podražena sirovin in drugih okoliščin, ki podražujejo proizvajalne in prodajne stroške, in pa vsled novih oblastnih davkov se bo zmanjšal konzum piva in se v bodoče ne more računati s tem, da se bo producirala sedanja količina od 600.000 hl. Nasproti temu je popolnoma drugače na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem je bilo 655 pivovarn, od teh 454 z letno produkcijo 15.000 hl, 188 z letno produkcijo 1000 hl in 26 z letno produkcijo pod to množino. V teh pivovarnah je bilo zaposlenih 18.000 delavcev. Skupno se je produciralo 13 milijonov hektolitrov piva, od katerih se je v državi konzumiralo 11.750.000 hl, v inozemstvo pa izvozilo 1.250.000 hl. Za izvoz piva je obratovalo 49 pivovarn. Največ je izvozila meščanska pivovarna v Plznu, 1.099.654 hl. Za vojne se je produkcija piva zmanjšala, deloma vsled zmanjšane izvoza, deloma vsled slabše kvalitete piva.

Leta 1916/17 je znašala vsa produkcija 1.357.902 hl. Od tedaj se je vsako leto zvišala za 50 do 100%, dokler ni dosegla predvojne višine. Razen tega je prišlo v svrhu znižanja stroškov do koncentracij pivovarn. Leta 1913 je ena pivovarna producirala povprečno 655 hl, l. 1925 650 hl, l. 1926 524 hl, a l. 1927 472 hl. Efekt koncentracije se vidi pri redukciji malih pivovarn, ki so l. 1926 producirale 18.500 hl, l. 1927 pa 20.380 hl. Navesti hočemo nekatere podatke še za druge evropske države. Romunija producira 1 milijon, Italija 1.290.000, Poljska 1 milijon 600.000, Nizozemska 1.970.000, Švica 2.035.000, Švedska 1.863.000, Avstrija 5.444.000 itd. Razen tega vživa pivovarniška industrija v lastni deželi razne ovire, predvsem z ozirom na zvišanje produkcije. Češkoslovaška industrija piva je amortizirala svoje investicije v petih letih.

Pri nas konzum piva pada, dočim na Češkoslovaškem raste. Z ozirom na tako zadovoljiv položaj sosednih držav je potrebno, da se naše pivo carinsko zaščiti, da more vzdržati inozemsko konkurenco. Ta zahteva pivovarniške industrije je tembolj opravičena, ker je v tesni zvezi s poljedelstvom, ki kaže zadnja leta, da je v težkem položaju napram inozemstvu. Kmetovalci morajo preiti na proizvajanje pridelkov, ki se uporabljajo kakor sirovine v industriji.

no; stroj za poliranje melala in lesa Poyet Maurice & Cie, Paris—2°, 40, rue des Pelits-Champs; čipke za damsko perilo Durand Gabriel & Cie, St. Etienne (Loire), 24, rue Michel-Rondel; žice z vijaki za napenjanje ročnih žag Giron J., Paris—18°, 42, rue des Cloys; toaletno milo Mon Savon, Société des Savons Français, Paris—8°, Avenue des Champs - Elysées, avtomobilski pribor Auleroche-Phares, Levallois-Perret (Seine) 7, rue Carnet; A. Dupre & C. Perrin, Levallois-Perret (Seine) 15, rue Luis-Blanc; Lemoine (Etablissements), Paris—11°, 21, rue de Lappe; Rollet & Cie, Paris—11°, 64, rue de la Folie-Méricourt; Etablissements Marvel, Paris—10°, 42, rue des Pelites-Ecuries; Societe Anonyme Roumens, Paris—16°, 25, rue de Villejust.

IZPREMEMBE IN DOPOLNILA ZAKONA O ZAŠČITI INDUSTRIJSKE SVOJINE.

V »Službenih Novinah« št. 116 z dne 23. maja t. l. je bil objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti industrijske svojine z izpremembami in dopolnili za izvrševanje tega zakona.

Tako zakon kakor pravilnik sta stopila v veljavo z dnevom razglasitve.

Eno izmed najvažnejših dopolnil tega zakona predstavljajo predpisi o vzpostavitvi pravice industrijske svojine v prejšnji stan. Po teh predpisih more vsak, ki je bil zbog nepredvidenih ali neodklonljivih vzrokov oviran, da si pridri rok, s katerimi je po predpisih tega zakona neobhodno zvezana izguba pravic, zahtevati od uprave za zaščito industrijske svojine vzpostavitev te pravice v prejšnji stan.

Vzpostavitev v prejšnji stan smejo zahtevati tudi vse osebe, ki so izgubile pravico zbog zamude rokov še predno

V naših pivovarnah so porabili 700 tisoč kvintalov ali 2500 vagonov domačega ječmena v vrednosti 75 milijonov dinarjev, razen tega 14 vagonov hmelja v vrednosti 7 do 12 milijonov dinarjev. V naših pivovarnah je investiran domači kapital z malo izjemo. Zaposleni so samo domači delavci, razen malega števila strokovnih mojstrov iz Češkoslovaške. Pasivnost naše trgovinske bilance nam nalaga dolžnost, da se uvoz čim bolj zmanjša. In ne sme se dopustiti, da gre naš denar v inozemstvo za produkte, ki se morejo proizvajati doma. Od eventualnega znižanja carine na pivo bo imela Češkoslovaška neznatne koristi, ker bi se s tem okoristila mažarska in avstrijska pivovarska industrija.

Na podlagi navedenega prosijo industrijalci piva, da se povodoma sklepanja pogodbe s Češkoslovaško zaščiti naše pivovarništvo.

ČEŠKOSLOVAŠKA IN POSOJILA V SVRHO STABILIZACIJE VALUTE NA BALKANU.

1. t. m. bi se morala vršiti v Pragi konferenca bančnega konzorcija za državne kreditne operacije, za kateri naj bi se posvetovali o eventualni udeležbi pri rumunskem in bolgarskem posojilu v svrhu stabilizacije valute. Konferenco pa so odložili, ker se nekatere banke nočejo udeležiti posojila radi nesigurnega gospodarskega in političnega položaja na Balkanu. Kakor se je pisalo, je Češkoslovaška tudi nam ponujala posojila. Morda prištevajo tudi nas onim Balkancem.

* * *

OB PRILIKI OBČNEGA ZBORA ZVEZE TRGOVSKIH GREMIJEV,

ki se bo vršil 9. in 10. junija 1928 v Novem mestu, naprošamo vse udeležence občnega zbora, da takoj sporočijo zvezi v Ljubljani, če reflektirajo na prenočišče in na slavnostni obed. Vabimo kar najvljudneje vse cenjene člane, da se v obilnem številu udeležite tega občnega zbora.

Ogledate si obenem lepo Dolenjsko, ki je vsled svoje naravne krasote prav mična in privlačna.

Toraj na svidenje v Novem mestu člani in tudi drugi prijatelji trgovstva.

Gremij trgovcev za politični okraj Novo mesto.

LIKVIDACIJA DOBAV ZA ŽELEZNICE.

Generalno ravnateljstvo je izdalo naredbo, ki v interesu hitrejših likvidacij izpreminja dosedanje plačilne pogoje za dobave na podlagi sklenjenih pogodb. Računi za dobave naj se od sedaj vnaprej skupno s protokolom o prevzemu materiala predlagajo neposredno finančnemu oddelku generalnega ravnateljstva, ki na to izda plačilni nalog na podlagi angažiranih kreditov. Računi morajo imeti protisignacije, oziroma podpisane članov komisije, brez katerih se ne sme ničesar izplačati. Ko prevzame komisija material, se morajo računi najpozneje osem dni na to predložiti finančnemu oddelku generalne direkcije v svrhu likvidacije. Če uradniki ta rok zamude, bodo strogo kaznovani.

BLAIR IN NARODNA BANKA.

Že dalj časa se tečaj delnic Narodne banke zelo dviga. V najkrajšem času hočejo izvesti zakonito stabilizacijo dinarja, obenem pa namerava država Narodni banki vrniti precejšen del svojega dolga. Gre za enkrat za znesek 1,5 milijard dinarjev. Zdaj pa govore v Beogradu, da je bil Blair sam tako pameten, da je ob pravem času nakupil večje število delnic Narodne banke. Tako da bo napravil pri novem posojilu dvojno kupčijo.

Industrija.

Pospesevanje italijanske produkcije rjavega premoga. Pred kratkim je bil gospodarski italijanski minister poverjen, da prisili gotova podjetja, da vporabljajo rjav premog namesto črnega. Zdaj pa poroča »Tribuna« o novem ukazu, ki naj pospešuje uporabo rjavega premoga. Prometno ministrstvo bo namreč prevzelo del stroškov za prevoz premoga iz premogokopov do kraja uporabe, in sicer 10 odstotkov transportnih stroškov za prevoz do 5000 ton, 15 odstotkov do 15.000 ton in 20 odstotkov za večje količine. Kakor poročajo, je italijanska produkcija rjavega premoga v veliki krizi. In ker bi v primeri vojne bila Italija nakazana skoro edinole na rjavi premog — boljšega skoraj nima — mora vlada podpirati to panogo.

Jeklene valjčne zastore ter vsa ključavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenjena naročila ključavničarstva Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat na zadnji strani.

Denarstvo.

Lombardiranje delnic Narodne banke. Nadzorstveni svet poštne hranilnice je odobril, da poštna hranilnica po splošnih pogojih za lombardiranje sprejema v lombard tudi delnice Narodne banke po 5000 Din za delnico.

Izvanredna skupščina delničarjev Narodne banke. 2. t. m. je bila seja upravne sveta Narodne banke. Dovolili so znesek 30 milijonov dinarjev za gojitelje opija, da ne bi prišli v odvisnost od tujih posredovalcev. Razen tega so določili pol milijona dinarjev v humanitarne svrhe. Sklenili so, da se meseca julija skliče izvanredna skupščina delničarjev Narodne banke, ki ji bodo predložili izpremembo statuta Narodne banke v zvezi s stabilizacijo dinarja.

RAZNO.

Razstavo kanarčkov »Harcerjev« priredi na sejmišču ob priliki letošnjega velesejma društvo za varstvo in vzgojo ptice pevke v Ljubljani. Razstavljeni bodo ptičji pevci lastne vzgoje. Na zapadni strani Afrike tvorijo gorski grebeni pogreznjene Atlantide skupino Kanarskih otokov. Sosedje teh otokov so še Azori in pa Madeira. Na teh otokih vlada južna, zmerno topla klima, skozi celo leto enakomerna, brez mraza in vročine. Tukaj je zibeljka naših kanarčkov, ki jih najdeš tako v palačah, kakor v bornih kočah. Divji kanarček (fringila canaria) se znatno razlikuje od vdomačenega. Ves je zelen, zgoraj sivkasto, spodaj rumenkasto, perutnice so črnkaste, temnosivi rep pa je belo obrobljen. Hrani se z vsakovrstnim semenjem, sočnim zelenjem in sadjem. Glas mu je mehak, svež, melodičen. V svoji domovini živi kanarček v goščah kraj potokov, v sadnih vrtovih in po mestih. Kanarčka so prinesli v početku 16. stoletja v Evropo, kjer se je kmalu prikupil ljudim s svojim prijetnim petjem. Kanarčka ni baš težko hraniti. Gledati je v prvi vrsti na to, da ima udobno kletko in v njej čistočo. Najbolj mu prija ne popolnoma suha, mirna soba s primerno toploto. Kanarčki harcerji so pa še celo občutljivi, nečisti zrak, prah, dim ali prepah mu povzroči hripavost. Sveža mrzla voda učinkuje na nežni ustroj glasilke in dihalnih organov tako slabo, da težko oboli na dihalnih. Voda naj ostane toplejša, posebno v zimskem času, vsaj eno do dve uri v sobi, predno se vloži v kletko. Premrzla

voda povzroča tudi želodčne in črevesne bolezni. Prvi pogoj, da so ptičji zdravi, je pravilno krmljenje. V prodajalnah dobiš navadno že pripravljeno krmo, mešanico raznih semen pod imenom »krma za kanarčke«. Sladkosnednežu pa izredno ugaja sladkorček, dateljček, suh ali v mleku namočen prepečenec, ne brani se pa tudi trdo kuhanega jajčka. Konoplja je zelo redilna, zato je priporočljiva le za suhe vsled bolezni oslabele rekonescentne. Zdravim pevcem pa ni polagati konoplje, ki povzroča hripavost in odebellenje. Kanarčki vseh vrst radi jedo zeleno kresnico, kurja črevca in liste salate. Mokra, prepogostokrat dana zelenjava povzroča grižo, nasprotno pa leči tudi zaprtje. Hruške in jabolka so tudi zdrava hrana. Drobec sepe (Casa sepi), ki jo kupiš v drogeriji ali lekarni, naj kanarčku nikar ne manjka. Kanarček navadno živi 10 do 12 let, učaka pa pri primerni hrani in dobri postrežbi tudi 20 let. — Ker bo ta razstava harcerjev lastne vzgoje gotovo imela mnogo obiskovalcev, je potrebno, da se zainteresirani seznanijo nekoliko pobližje s prvotno domovino in načinom življenja te ptice, v kar naj služijo te vrstice.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Gradbeno odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. junija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg portland-cementa; do 12. junija t. l. glede dobave mehkega rezanega lesa, 40.000 kg portland-cementa in 8 komadov kameninastih cevi. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem odeljenju). — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. junija t. l. ponudbe glede dobave 30.000 komadov opeke; do 11. junija t. l. glede dobave 250 m³ jamskega lesa in 2500 kg žebeljev za tračnice; do 14. junija t. l. glede dobave 6000 kg železa, 1000 kg cilindrskega olja, železni pločevine. — Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave jeklene žice in jekla. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 16. junija t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. — Dne 20. junija t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 5000 parov usnjenih copat za bolnike.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Ivan Hribar:

Moji spomini.

Jaz se za politiko proroka Starčevića nisem navduševal. Njegov znani »sve i svuda Hrvat« izzval je na drugi strani odgovor »sve i svuda Srbi«. To pa je vedlo med narodoma ne le iste krvi, temveč tudi iste jezika, do stalne napetosti in sovraštva, mesto do skupnega dela za boljšo bodočnost. Njegova politika se mi je zato zdela negativna in le sovražnikom Slovanstva zaželjena, ker njim koristna. Videl sem, da nerazsodnejši del naroda in zlasti mladina drvi za njim zato, ker se je postavljala na stališče hrvatskega državnega prava. Morebiti iz prepričanja, da je to panacea, katera privede sama od sebe do ozdravljenja takratnih nezdravih razmer. Mene to vendar v moji sodbi ni motilo.

O zgodovinskem pravu — tako českem, kakor hrvatskem — imel sem svoje prav posebno mnenje. Bil sem privrženec prirodnega in narodnostnega prava. Saj Slovenci nismo imeli zgodovinskega prava in bi bili torej — ko bi bilo imelo res obveljati — na velikomaj obsojeni na suženjstvo. Sicer se mi je pa zgodovinsko pravo v primeri s prirodnim in narodnostnim zdelo ko preteklost v primeri s sedanostjo; ko puška na kremen, ki se mora od spredaj basati, v primeri z novodobnimi repetirkami zadovkami; ko najlepša na zid obešena pokrajinska slika, ob kateri se more od časa do časa naslajati oko, v primeri z naravnim vrhom, ki daje možnost resničnega izprehoda po njem; ko mojsterski lik pradedca, ki je nekdanj mogočno zapovedoval, v primeri s sedanjim, morebiti skromnim njegovim naslednikom, ki je v stanu posvečati se tihemu delu. Na svoje oči sem videl, kako vse hrvatsko državno pravo z vsem, kar je z njim v zvezi, Madjarom, ki imajo oblast v rokah, ne brani teptati z nogami celo onih pravic hrvatskega naroda, ki so mu zagotovljene z nagodbo. Zgodovinsko pravo ima vrednost le za narod, ki ima moči dovolj, da ga neokrnjeno hrani in čuva. Pa še takrat — sem si dejal — je uvaževanja vredno, če doktrinarno vztrajanje pri zgodovinskem pravu narodu, ki hrepeni po napredku, ni prej škodljivo ko koristno. Iz vseh teh razlogov smatral sem Anteta

81

Starčevića za fantasta in njegove tirade s psovkami na »Slavosrbec« za operetno politiko. Madjari so se jim lahko v pest smejala, ker so si v svoje imperijalistične namene znali z nagodbo zagotoviti oboroženo moč cele države.

Po mojem prepričanju bilo bi Hrvatom njihovo zgodovinsko pravo brez škode služilo za olepševalni izvesek; a za tem izveskom se je bilo treba posvetiti resnemu delu. To delo je vršil oni del opozicije, ki ni prisegal na Starčevićeve nauke. Zato so bile moje simpatije na strani le-tega. Saj so ga tvorili res najučenejši, najrazbitornejši in najdelavnejši možje in so mu pripadali tudi vsi moji zagrebški znanci in prijatelji.

V tistih dneh, ko je v stranki prava prišel do veljave Fran Folnegovič in se je zdelo, da utegne dr. Franku izvit vodstvo iz rok, zazdelo se mi je, da bi morebiti poizkus združenja neodvisnjakov in Starčevićevecev v enotno bojno vrsto proti Madjarom ne bil brezupen. Dejal sem si, da bi to moglo potem tvoriti tudi možnost za tesnejšo zvezo med Slovenci in Hrvati. Zaenkrat samo na gospodarskem in kulturnem polju. Kaka politična zveza, sem pač vedel, da takrat glede na dualistično uredbo države ni mogoča; a izključeval nisem, da tudi zanjo pride možnost. Saj je na svetu vse izpremenljivo. Kak hud veter iz sosedstva: pa bo porušeno na trhljih tleh madjarskega zgodovinskega prava iz nesolidnega materiala oholnosti in megalomanstva zgrajeno državno poslopje. Namenil sem se bil torej, da začnem delovati v tem smislu v Zagrebu.

Toda hotel sem preje čuti biskupa Strossmayrja. Peljal sem se zato v Djakovo. Prav navdušeno je biskup pozdravil mojo misel. Zlasti mu je bilo všeč sodelovanje Slovencev s Hrvati. Naglašal je, da samo tako skupno delovanje, katero naj bi pa slonelo na temelju popolne ravnopravnosti in enakovrednosti, more kedaj roditi obrat na boljše. Pred vsem se je pa biskupu zazdelo važno pripravljati sprejemljiva tla za bodočnost, kajti po njegovem mnenju »Bog nikakor ne more dopustiti, da bi mu madjarska drevesa rastle do neba«. Opozarjal me je, naj se v Zagrebu zlasti naslonim na Račkega. Njega je namreč kot zgodovinarja in nenavadno bistrega misleca visoko cenil.

Tako v veri potrjen, oglašim se na poti domov v

Zagrebu in obiščem Račkega. V dobre pol ure bila sva enih misli. Veliko važnost je Rački polagal na to, da vsa akcija ohrani značaj moje inicijative. Bal se je, da bi drugače pravaši utegnili postati nezaupljivi. Dogovorjeno je torej bilo, da mu v zadevi pišem iz Ljubljane.

Pred odhodom iz Zagreba poiščem še Frana Folnegoviča. Z njim se razgovarjam kake pol ure o navadnih dnevnih vprašanjih, pri čemer le tako od daleč omenim, kako dobro bi bilo in kako poraziteljno bi to na vladno stranko učinkovalo, ko bi obe opozicijski stranki jele misliti na enotno bojno fronto. Pri Folnegoviču so moje besede vnele.

Kmalu sem namreč videl uspeh svojega kratkega pogovora z njim. Nedolgo po njem došla so iz Zagreba poročila, da opozicija uvažuje o tesnem sodelovanju obeh struj. Sedaj pišem Račkemu dogovorjeno pismo, v katerem sprožim tudi vprašanje slovenskega sodelovanja.

Na to pismo dobil sem od njega tale odgovor:

U Zagrebu, 27./XI. 1898.

Veleštovani gospodine i prijatelju!

Na Vaše cienjeno pismo od 20. t. m. nijesam mogao odgovoriti, prije nego-li se o sadržini njegovoj ne stvoril zaključak u izvršujućem odboru hrvatske ujedinijene oporbe.

Sada mogu Vam javiti, da rečeni odbor rado pristaje na sastanak slovenskih i hrvatskih rodoljuba ovdje u Zagrebu dne 30. prosinca t. g., da se dogovore o zajedničkom radu na političkom i narodnom polju.

Ovaj sastanak ima po našem mnenju biti posve povjerljiv i bez spoljašnje buke. S toga valjalo bi, da dodju amo iz svih predjela Slovenije čim ugledniji muževi, koji odnošaje one pokrajine dobro poznaju. Ne radi se toliko, da jih mnogo bude, koliko da budu uplivni u svojem zavičaju. Možebiti, da bi dobro bilo, da se Vi Slovenci prije sastanete i dogovorite, pa da nam naznačite osobe povjerenja, na koje bi se poziv poslao. Ako je rok do 30. prosinca prekratak, može se odgoditi.

Očekujući od Vas daljnju obavijest ostajam Vaš prijatelj F. Rački, I. r.

(Dalje prihodnjič.)

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM
na veliko
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6

GENERALNO ZASTOPSTVO
Združenih papirnic Vevče, Goričane
in Medvode d. d. v Ljubljani in Slad-
kogorske tovarne papirja in lepen-
ke d. z. o. z. v Ljubljani.

Ustanovljeno l. 1879.

KLJUČAVNIČARSTVO

Telefon št. 2553.

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA -- RIMSKA CESTA ŠTEV. 14 -- LJUBLJANA

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih
valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih
cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plah, okrižij vsake vrste, od priproste do najbogatejše izpeljave,
skarjasta omrežja, železa za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja,
železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa
in bakra.

Stalna zaloga štedilnikov Avtogeno varenje
v priznani vestni in solidni izvršitvi. in rezanje.

Tovarna perila

„Triglav“

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8
nasproti hotela Štrukelj

PRIPOROČA

veliko izbero moškega perila po konkurenčnih cenah
Izdeluje se tudi po naročilu

PAPIROGRAFIJA

DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska 10

TELEFON INT. 2747

En gros prodaja papirja!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Konkurenčne tvorniške cene!

Najboljša so še vedno **PUCH-KOLESA**

Solidne cene! Plačljivo tudi na obroke!

IGN. VOK, Ljubljana-Nov mesto

KNJIGOVEZNICA

Industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig

A. JANEŽIČ - LJUBLJANA

FLORIJANSKA ULICA 14 Telefon 3220

priporoča in Vam nudi uajugodnejše vse vrste trgovskih
knjig kot: ameriške jurnale, glavne knjige, bla-
gajniške knjige, vsakovrstne štruce, bloke, mape kakor
tudi vse vrste šolskih zvezkov.

Na veliko!

Na malo!

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

KUVERTA

družba z o. z.

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja

LJUBLJANA

Karlovska c. 2
Vožarski pot 1

Trgovci in industrijci

TRGOVSKI
— LIST! —

se priporoča
za

oglašanje inseratov!

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in čajne pri-
delke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Cenik

na razpolago!

Sodna prodaja avtomobilov.

Dne 21. junija 1928 ob 9. uri dopoldne se bodo prodajali
v Žireh v avtogaraži Avtomobilne družbe po sodni dražbi:
6 osebnih in tovornih avtomobilov, 4 karoserije, 2 avtomagneta,
1 kompletna železna stružnica, 1 elektromotor, posamezni deli
avtomobilov, vsakovrstno orodje za ključavničarsko in avto-
mehanično delavnico itd.

Podrobnejše informacije se dobe v pisarni notarja Frana
Tavzesa v Logatcu kot upravitelja konkurznega sklada »Avto-
mobilne družbe v Žireh.«

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzojavke: Kredit Ljubljana :-: :-: Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila,
predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, varne depoziti itd.

MOTVOZ GROSUPLJE:

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Svoji k svojim!

GROSUPLJE pri LJUBLJANI

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TRG. IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige,
brošure, cenike, tabele, vabila, lepako, poselnice itd. * LASTNA KNJIGOVEZNICA. * TELEFON. ŠT. 2552.